Nr 16

Utbildningsutskottets betänkande i anledning av motion angående villkoren för inrättande av tjänst som skoldirektör.

Motionen

I motionen 1973: 177 av herr Wikner m. fl. (s) hemställs att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär en översyn av bestämmelserna för inrättande av skoldirektörstjänst med syfte att även avståndsfaktorer, skolväsendets organisatoriska utbredning inom en kommun samt förekomsten av gymnasial skolenhet med linjer skall kunna läggas till grund för inrättandet av tjänst som skoldirektör.

Bestämmelser i 11 kap. 1—3 §§ skolstadgan (1971: 235) om tjänster som skolchef

1 §. Finns i kommun endast en ordinarie heltidstjänst som rektor under skolstyrelsen, är tjänsten förenad med en arvodestjänst som skolchef (rektor tillika skolchef).

I fall som avses i 3 § andra stycket skollagen (1962: 319) ankommer det på skolstyrelsens ordförande att fullgöra vad som enligt särskild föreskrift i författning åligger skolchefen.

2 §. Finns i kommun två eller flera ordinarie heltidstjänster som rektor under skolstyrelsen, skall en av rektorerna vara innehavare av en arvodestjänst som skolchef (förste rektor) om ej annat följer av 3 §.

3 §. Omfattar kommuns skolväsende under skolstyrelsens förvaltning lägst 150 poäng enligt 1 kap. 7 §, finns en ordinarie tjänst som skolchef (skoldirektör). Om skolöverstyrelsen medger det, får sådan tjänst finnas redan vid ett poängtal av 130.

Vid ett poängtal av lägst 500 får finnas en eller flera ordinarie tjänster som biträdande skoldirektör för skolledare närmast under skoldirektören, om skolöverstyrelsen medger det.

Ansökan om medgivande enligt första eller andra stycket inges till länsskolnämnden. Denna skall yttra sig i ärendet.

Utskottet

I motionen 1973: 177 begärs en översyn av bestämmelserna för inrättande av tjänst som skoldirektör. Det föreslås att inte enbart skol-

poäng som baseras på antalet klasser och undervisningsgrupper utan även andra faktorer läggs till grund för inrättande av här nämnd tjänst. Förekomsten av gymnasieskola med linjer i kommunen anses exempelvis vara en sådan faktor.

Riksdagen beslöt år 1956 om regler för inrättande av tjänst som skolchef i kommun (prop. 1956: 182, KSU 1956: 1, rskr 1956: 420).

År 1972 tillkallades en särskild utredning för att överväga ansvarsfördelningen mellan stat och kommun i fråga om grundskolan och gymnasieskolan m. m. De sakkunniga skall i sina förslag bl. a. söka nå den för skolan mest gynnsamma avvägningen mellan å ena sidan behovet av centrala bestämmelser och å andra sidan behovet av utrymme för lokala initiativ och åtgärder när det gäller resursutnyttjandet på skolans område.

Den i motionen 1973: 177 aktualiserade frågan torde kunna få sin långsiktiga lösning när nämnda utredning i enlighet med sina direktiv funnit vägar för en friare användning på det lokala planet av de ekonomiska resurser som det allmänna ställer till förfogande för skolan. Enligt utskottets mening bör emellertid Kungl. Maj:t i avvaktan härpå vara oförhindrad att då synnerliga skäl kan åberopas medge inrättande av tjänst som skoldirektör även om fastställt poängtal ej helt uppnåtts eller bibehållande av inrättad tjänst. Utskottet föreslår att riksdagen som sin mening ger denna uppfattning till känna för Kungl. Maj:t.

Utskottet hemställer

att riksdagen som sin mening ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet anfört i anledning av motionen 1973: 177.

Stockholm den 27 mars 1973

På utbildningsutskottets vägnar
STIG ALEMYR

Närvarande vid ärendets slutbehandling: herrar Alemyr (s), Wikström (fp), Larsson i Staffanstorp (c), Mårtensson (s), Richardson (fp), Jönsson i Arlöv (s), Nordstrandh (m), Elmstedt (c), Gustafsson i Barkarby (s), fru Gradin (s), herr Johansson i Skärstad (c), fru Sundberg (m), herrar Berndtson i Linköping (vpk), Sundgren (s) och Nilsson i Norrköping (s).

TRYCKERIBOLAGET IVAR HÆGGSTRÖM AB. STOCKHOLM 1973